

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 5Cdo/11/2017
Identifikačné číslo spisu: 2612207232
Dátum vydania rozhodnutia: 29.11.2017
Meno a priezvisko: JUDr. Helena Haukvitzová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2017:2612207232.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Heleny Haukvitzovej a členov senátu JUDr. Sone Mesiarkinovej a JUDr. Danice Kočičkovej, v spore žalobkyne T. A., bývajúcej v O., zastúpenej JUDr. Erikom Šablatúrom, advokátom, so sídlom v Bratislave, Holíčska 13, proti žalovaným 1/ P. A. bývajúcej v Q., 2/ V. V. bývajúcej v O., 3/ MUDr. P. I., bývajúcej v O., o návrhu žalobkyne na obnovu konania, vedenom na Okresnom súde v Senici pod sp.zn. 9C/119/2012, o dovolaní žalobkyne proti uzneseniu Krajského súdu v Trnave z 25.februára 2015 sp.zn. 23Co/488/2014, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žalovaní majú nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Senica uznesením z 26. mája 2014 č.k. 9C/119/2012-45 zamietol návrh žalobkyne na obnovu konania vedeného pred týmto súdom pod sp.zn. 7C/211/2007 z dôvodov, že neboli splnené podmienky pre pripustenie obnovy konania podľa ustanovení Občianskeho súdneho poriadku (§ 228 O.s.p. a § 230 ods. 1 a ods. 2 O.s.p.). V dôvodoch svojho rozhodnutia uviedol, že zákon ustanovuje trojmesačnú subjektívnu lehotu na podanie návrhu na obnovu konania, ktorá začína plynúť od toho času, keď sa účastník o dôvode obnovy dozvedel a trojročnú objektívnu lehotu od právoplatnosti napadnutého rozhodnutia s taxatívne stanovenými výnimkami (§ 230 ods. 2 O.s.p.). Súd prvej inštancie zistil, že v danom prípade návrh na obnovu konania bol podaný 23. júla 2012, objektívna lehota na podanie návrhu začala plynúť od právoplatnosti rozhodnutia, t.j. od 26. marca 2009 a uplynula 26. marca 2012, preto bol návrh podaný oneskorene po uplynutí objektívnej lehoty. Zmeškanie zákonných lehôt predpísaných O.s.p. na uplatnenie návrhu na obnovu konania nemožno odstrániť ani postupom podľa § 58 (§ 230 ods. 3 O.s.p.).

2. Na odvolanie žalobkyne Krajský súd v Trnave uznesením z 25. februára 2015 sp.zn. 23Co/488/2014 napadnuté uznesenie potvrdil a rozhodol tiež o trovách konania. Odvolací súd sa stotožnil so záverom

súdu prvej inštancie, že návrh na obnovu konania bol podaný oneskorene, t.j. po uplynutí objektívnej lehoty. Uviedol, že zákonodarca jednoznačne stanovil trojročnú objektívnu lehotu na podanie návrhu na obnovu konania, v rámci ktorej sa posudzuje subjektívna trojmesačná lehota a trojročná lehota od právoplatnosti rozsudku nemôže byť navrátená ani postupom podľa ustanovenia § 58 O.s.p. Súd prvej inštancie správne zistil, že návrh na obnovu konania bol podaný práve po tejto trojročnej objektívnej lehote, pretože rozsudok bol právoplatný dňa 26. marca 2009, od ktorého dátumu plynie objektívna lehota na podanie návrhu na obnovu a táto uplynula 26. marca 2012. Preto napadnuté uznesenie potvrdil ako vecne správne (§ 219 ods. 1 O.s.p.).

3. Proti tomuto uzneseniu odvolacieho súdu podala dovolanie (2. júna 2015) žalobkyňa (ďalej aj „dovolatelka“) z dôvodu, že jej bola postupom súdov odňatá možnosť konať pred súdom (§ 241 ods. 2 písm. a/ O.s.p. v spojení s § 237 písm. f/ O.s.p.). V súvislosti s lehotou na podanie návrhu na obnovu konania poukázala na súčasnú prax pri rozhodovaní súdov, kde súdy berú do úvahy „konečné rozhodnutie vo veci“, tzn. okrem riadnych opravných prostriedkov aj využitie mimoriadnych opravných prostriedkov, vrátane rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky. V predmetnej veci okrem riadnych opravných prostriedkov využila aj mimoriadne opravné prostriedky, keď sa podnetom z 27. apríla 2009 a 28. augusta 2009 domáhala ochrany svojich práv u generálneho prokurátora Slovenskej republiky, tento bol prijatý a bolo podané mimoriadne dovolanie generálnym prokurátorom SR (zamietnuté Najvyšším súdom Slovenskej republiky dňa 15. decembra 2011, sp.zn. 3MCdo/1/2010). Z dôvodu podozrenia z neobjektivity všeobecných súdov vo vydaných rozhodnutiach podala aj sťažnosť na Ústavný súd Slovenskej republiky (odmietnutá sťažnosť žalobkyne uznesením zo dňa 22. marca 2012 č.k. IV. ÚS 154/2012-23). Z toho dôvodu žalobkyňa považovala za čas, od ktorého plynie trojročná lehota na podanie návrhu na obnovu konania deň 22. marca 2012, kedy uvedeným rozhodnutím Ústavného súdu Slovenskej republiky bolo vo veci rozhodnuté tzv. „konečným rozhodnutím“, kedy účastníci sporu (a teda aj žalobkyňa) vyčerpali všetky dostupné zákonné prostriedky, aby sa dovolali svojho práva. Navrhla, aby dovolací zrušil uznesenie odvolacieho súdu a tiež ním potvrdené prvoinštančné rozhodnutie a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

4. Žalovaná 2/ vo vyjadrení k dovolaniu uviedla, že je presvedčená, že žalobkyňa zbytočne zaťažuje súdy, a to z dôvodu, aby žalovaným nemusela platiť nájom.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „dovolací súd“) ako súd dovolací [(§ 35 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“)], po zistení, že dovolanie podala včas strana sporu, zastúpená v súlade s § 429 ods. 1 CSP, bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 443 CSP) preskúmal vec a dospel k záveru, že dovolanie žalobkyne je potrebné odmietnuť, pretože smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je dovolanie prípustné (§ 447 písm. c/ CSP). Na stručné odôvodnenie (§ 451 ods. 3 veta prvá CSP) dovolací súd uvádza nasledovné:

6. Vzhľadom k tomu, že dovolanie bolo podané 2. júna 2015, t.j. pred 1. júlom 2016, za účinnosti zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „O.s.p.“), dovolací súd postupoval v zmysle ustanovenia § 470 ods. 2 CSP (na základe ktorého právne účinky úkonov, ktoré nastali v konaní pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované), a prípustnosť dovolania posudzoval v zmysle § 236, § 237 a § 239 O.s.p v znení účinnom do 30. júna 2016.

7. Dovoláním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O.s.p.).

8. Dovolanie žalobkyne smeruje proti uzneseniu odvolacieho súdu, ktorým potvrdil uznesenie súdu prvej inštancie. Uznesenia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, boli uvedené v § 239 ods. 1 a 2 O.s.p. Dovolanie ale nesmeruje proti uzneseniu so znakmi niektorého z uznesení uvedených v § 239 ods. 1 a 2 O.s.p. Dovolanie žalobkyne teda v zmysle § 239 O.s.p. nevyvolalo účinky, ktoré by podľa právneho stavu ku dňu podania dovolania umožňovali uskutočniť meritórny dovolací prieskum.

9. Predmetné dovolanie by bolo prípustné iba ak v konaní došlo k procesným vadám, ktoré boli uvedené

§ 237 ods. 1 O.s.p. (účinnosť od 1. januára 2015). Žalobkyňa poukazovala vo svojom dovolaní, že konanie je zaťažené vadou, ktorá bola uvedená v § 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p. Jej existenciu vyvodzovala z toho, že podľa nej plynutie trojročnej objektívnej lehoty na podanie návrhu na obnovu konania sa počíta od právoplatnosti konečného rozhodnutia a nie od právoplatnosti napadnutého rozhodnutia, v dôsledku čoho mala za to, že jej návrh na obnovu konania nebol podaný oneskorene.

10. Odňatím možnosti konať pred súdom sa v zmysle tohto ustanovenia rozumel procesne nesprávny postup súdu znemožňujúci účastníkovi konania realizáciu jeho procesných oprávnení [v zmysle § 18 O.s.p. mali účastníci rovnaké postavenie a súd bol povinný zabezpečiť im rovnaké možnosti na uplatnenie ich práv - vid' napríklad právo účastníka vykonávať procesné úkony vo formách stanovených zákonom (§ 41 O.s.p.), nazerat' do spisu a robiť si z neho výpisy (§ 44 O.s.p.), vyjadriť sa k návrhom na dôkazy a k všetkým vykonaným dôkazom (§ 123 O.s.p.), byť predvolaný na súdne pojednávanie (§ 115 O.s.p.), na to, aby mu bol rozsudok doručený do vlastných rúk (§ 158 ods. 2 O.s.p.)].

11. Dovolateľka namietala, že jej bola postupom súdov odňatá možnosť konať pred súdom v zmysle § 237 ods. 1 písm. f/ Os.p. V ďalšom sa dovolací súd zameril na posúdenie danosti tohto dovolacieho dôvodu.

12. Predmetom konania v danej veci bol návrh na obnovu konania. Sporným bol okamih začatia plynutia objektívnej trojmesačnej lehoty na podanie tohto návrhu.

13. Podľa § 228 ods. 1 písm. a/ O.s.p. právoplatný rozsudok mohol účastník napadnúť návrhom na obnovu konania, ak boli skutočnosť, rozhodnutia alebo dôkazy, ktoré bez svojej viny nemohol použiť v pôvodnom konaní, ak môžu privediť pre neho priaznivejšie rozhodnutie vo veci.

14. Podľa § 230 ods. 2 O.s.p., po troch rokoch od právoplatnosti rozsudku sa mohol návrh podať len z dôvodu uvedeného v písm. a/ až e/ O.s.p.

15. Podľa § 230 ods. 3 O.s.p. navrátenie lehoty na obnovu konania nebolo prípustné.

16. V prejednávanej veci dovolateľka napadla návrhom na obnovu právoplatný rozsudok z dôvodu, že sa dozvedela o existencii svedka len niekoľko dní pred podaním návrhu na obnovu konania, pričom jeho výsluchom by jej ako navrhovateľke bolo priznané právo zodpovedajúce vecnému bremenu. Jednou z podmienok povolenia obnovy konania podľa predchádzajúcej, ako aj podľa súčasnej právnej úpravy, je včasné podanie návrhu na obnovu konania. Súdny preto správne v danej veci skúmali dodržanie objektívnej trojročnej lehoty (§ 230 ods. 2 O.s.p.), ktorej navrátenie je neprípustné (§ 230 ods. 3 O.s.p.). Začiatok plynutia tejto lehoty posúdili oba súdy jednotne, a to od právoplatnosti napadnutého rozhodnutia (Okresného súdu Senica z 28. apríla 2008 č.k. 7C/211/2007-77 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Trnave 18. februára 2009 sp.zn. 24Co/199/2008, právoplatného dňa 26. marca.2009), pričom dovolateľka datuje začiatok jej plynutia od „konečného rozhodnutia“, ktorým podľa jej názoru je rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky z 22. marca 2012 č.k. IV. ÚS 154/2012- 23.

17. V preskúmvanej veci sa Najvyšší súd Slovenskej republiky stotožňuje so záverom odvolacieho súdu a súdu prvej inštancie a na doplnenie uvádza. Občiansky súdny poriadok v § 230 stanovil na podanie návrhu na obnovu konania subjektívnu a objektívnu lehotu, tak ako to správne konštatovali súdy oboch inštancií vo svojich rozhodnutiach. Subjektívna lehota na podanie tohto návrhu bola trojmesačná; jej začiatok plynul od času, keď sa ten, kto obnovu navrhol, dozvedel o dôvode obnovy, alebo keď mohol dôvod obnovy uplatniť. Objektívna lehota na podanie návrhu na obnovu konania bola trojročná a začala plynúť od okamihu, kedy obnovou napadnuté rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť; po uplynutí trojročnej lehoty mohol byť návrh na obnovu podaný len v z dôvodov uvedených v § 230 ods. 2 O.s.p. Obe lehoty (subjektívna i objektívna) boli lehotami zákonnými a nebolo možné ich predĺžiť, ani skrátiť. Z dikcie predchádzajúcej platnej právnej úpravy v čase rozhodovania súdov oboch inštancií zreteľne vyplýva skutočnosť, že začiatok plynutia objektívnej trojročnej lehoty sa počítal od okamihu nadobudnutia právoplatnosti napadnutého rozhodnutia a nie od konečného rozhodnutia ako uvádza

dovolaiteľka. Súdny oboch inštancií správne vyhodnotili, ak dospeli k záveru, že návrh na obnovu konania bol podaný oneskorene. Napadnuté rozhodnutie Okresného súdu Senica z 28. apríla 2008 č.k. 7C/211/2007-77 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Trnave z 18. februára 2009 č.k. 24Co/199/2008-146, nadobudlo právoplatnosť dňa 26. marca 2009, v dôsledku čoho objektívna lehota uplynula dňa 26. marca 2012. V súvislosti s uvedeným dovolací súd poukazuje na uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp.zn. III. ÚS 285/2015 z 10. júna 2015, ktorý vo svojom rozhodnutí síce okrajovo ale uviedol, že „Podstatou subjektívnosti lehoty je, že sa začiatok jej plynutia odvodzuje od subjektívneho momentu, t.j. od momentu, kedy subjekt, na ktorý sa právna norma viaže, subjektívne vnímal určitú skutočnosť vonkajšieho sveta. Zákonodarca v znení právnej normy ani v prípade, že dôvodom obnovy konania je rozhodnutie, neviaže začiatok jej plynutia na moment nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia, ktoré je dôvodom obnovy, na rozdiel od lehoty objektívnej, ktorú jednoznačne v znení ustanovenia § 230 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku na moment právoplatnosti viaže (v tomto prípade ide o moment právoplatnosti rozsudku, o ktorého obnovu ide“). Uvedené vylučuje potom tvrdenie dovolateľky počiatku plynutia objektívnej lehoty od právoplatnosti konečného rozhodnutia v konaní v domnienke, že podľa nej sa jedná o rozhodnutie ňou uvedeného rozhodnutia ústavného súdu.

18. Vzhľadom na uvedené možno zhrnúť, že v danom prípade prípustnosť dovolania dovolateľky nemožno vyvodíť z ustanovení § 239 O.s.p., ani z ustanovenia § 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p. Najvyšší súd Slovenskej republiky preto dovolanie žalobkyne podľa § 447 písm. c/ CSP ako procesne neprípustné odmietol.

19. Rozhodnutie o nároku na náhradu trov dovolacieho konania dovolací súd v zmysle § 451 ods. 3 veta druhá CSP neodôvodňuje.

20. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.